

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Landstinget. № 267.

Anden Samling.

95de Møde.

Mandag Aften den 10de Marts.

(Forts.)

Cultusministeren: Ja, jeg anseer det for min Pligt fremdeles at eftervise, at der ikke sendes ud i Verden en Lov af saa leetsindig Natur, som der er antydet. Jeg vil i Forbigaaende bemærke, at jeg vel har sagt, at man maatte, saaledes som Forholdene nu staae, betragtes som udtraadt af Kirken, naar man selv erklærede det; og at Kirken ikke har noget Middel til at holde paa En, men jeg har ingenlunde sagt, at man udenvidere havde Ret til at indtræde igjen i Kirken. Men med Hensyn til Forholdet her vil jeg lade hele Svaret paa den Bebreidelse, der er gjort, ligge i et Spørgsmaal. Jeg vil stille det Spørgsmaal til de ærede Herrer, hvorledes De ville ordne det saaledes, at Grundloven og den ved denne givne Ret til uhindret af Ens Troesbekjendelse at udøve alle borgerlige Rettigheder, hvorledes De uden at krænke Grundlovens Bestemmelse kunne sørge for, hvad der skal sørges for, at Enhver saae den religiøse Underviisning og Dannelse, som De kræve, som skal være ikke en saadan almindelig, som her er antydet, men skal være en speciel, altsaa med andre Ord en saadan, som Staten anerkjender og har oprettet Skoler for. Thi jeg tilstaaer, jeg kan dog ikke igjennem Alt, hvad der er sagt, komme til nogen anden Betragtning af hvad der egentlig er den sidste Mening af Indvendingen, end den: I have vel Lov til at bekjende Eder til hvilken som helst Troesbekjendelse I ville, og I have jo Lov til at opdrage Eders Børn deri, naar I selv bekjende Eder dertil, men naar Eders Børn ikke opdrages i den lutheriske Kirke, i hvis Lærdomme der gives Underviisning i Skolerne, eller de ikke opdræ-

ges i den reformerte eller catholske eller jødiske Troesbekjendelse, saa kunne de ikke faae borgerlige Rettigheder; thi vi sige: de saane saa den tilstrækkelige religiøse Forberedelse dertil. Det nyter nemlig ikke Noget, at I eftervise en saadan almindelig religiøs Underviisning og Dannelse, som her er Tale om, den ere vi ikke tilfredse med; vi ville have en speciellere, og naar I saa komme og forelægge os en saadan, saa ville vi fra et dogmatisk Standpunkt prøve, om denne Troesbekjendelse er rigtig og god, med hvilken vi ere tilfredse. Det er dog det, som ligger til Grund for den hele Argumentation. Jeg kan meget vel begribe, at man nødigen, saare nødigen river sig løs fra Forestillingen om Staten, som bygget ikke blot paa den positive Christendom, men bygget paa den positive Christendom i visse saa Hovedformer, som man kan prøve og overskue, men jeg kan ikke see, hvorledes man kan ville vedligeholde dette Standpunkt ved Siden af hvad der er indrømmet ved Grundloven, og jeg seer ikke, hvorledes man kan, uden at krænke Grundloven, tilfredsstille de Fordringer til religiøs Dannelse, som man her opstiller, som en ufravigelig Betingelse for hvilken som helst Borger for at udøve de almindelige Borgerrettigheder, naar han ikke bekjender sig at høre til et af de anerkjendte Troessamfund. Jeg tilstaaer, at det er mig uforklarligt. Jeg troer, at der her finder en Bevægelse Sted i en Cirkel. Man siger: Børnene skulle kunne opdrages i Forældrenes Religionsbekjendelse, hvilken denne end ogsaa er, thi vi kunne ikke hindre dem i at bekjende sig til dem; men de skulle dog derved, at vi ikke erkjende denne Religionsunderviisning for en tilstrækkelig Forberedelse, tvinges til at modtage idetmindste den Forberedelse, som gives i de anerkjendte Troessamfund, og da vel ogsaa give Løfte om, at den Under-